

32003D0004

L 78/16

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

2003 3 25

EUROPOS CENTRINIO BANKO SPRENDIMAS

2003 m. kovo 20 d.

dėl euro banknotų nominalų, specifikacijų, atkūrimo, keitimo ir išėmimo iš apyvartos

(ECB/2003/4)

(2003/205/EB)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106 straipsnio 1 dalį, ir į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto 16 straipsnį,

kadangi:

- (1) Sutarties 106 straipsnio 1 dalis ir Statuto 16 straipsnis nustato, kad Europos centrinis bankas (ECB) turi išimtinę teisę duoti leidimą Bendrijoje išleisti banknotus. Šie straipsniai taip pat nustato, kad tokius banknotus gali išleisti ECB ir nacionaliniai centriniai bankai. Atsižvelgiant į 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo ⁽¹⁾ 10 straipsnį, ECB ir dalyvaujančių valstybių narių nacionaliniai centriniai bankai (toliau — NCB) leidžia į apyvartą euro banknotus,
- (2) Europos pinigų institutas (EPI) atliko parengiamąjį darbą dėl euro banknotų gaminto ir išleidimo, ir, atsižvelgdamas į konkrečius Europos banknotų naudotojų asociacijų vaizdinius ir techninius reikalavimus, ypač dėl euro banknotų atvaizdo, jis palengvino naudotojų uždavinį atpažinti ir priimti naujus euro banknotų nominalus ir specifikacijas.
- (3) Kaip EPI tęsėjui, ECB priklauso autorių teisės į euro banknotų atvaizdus, kurios anksčiau priklausė EPI. ECB ir NCB, veikdami ECB vardu, gali ginti šias autorių teises dėl kopijų, išleistų ar išplatintų pažeidžiant autorių teises, pavyzdžiui, inter alia, dėl tokių kopijų, kurios gali pakenkti euro banknotų įvaizdžiui.
- (4) Siekiant apsaugoti euro banknotų, kaip mokėjimo priemonių, vientisumą, ECB ir NCB teisė išleisti euro banknotus apima įgaliojimus imtis visų tam tikslui būtinų teisinių priemonių. Siekdamas užtikrinti, kad visuomenė galėtų atskirti tikrus euro banknotus nuo kopijų, ECB

turėtų imtis priemonių, kad būtų nustatytas minimalus apsaugos lygis visose dalyvaujančiose valstybėse narėse. Todėl būtina nustatyti bendrąsias taisykles, pagal kurias bus leidžiama atkurti euro banknotus.

- (5) Šio sprendimo nuostatos neturėtų pažeisti baudžiamosios teisės taikymo, ypač padirbinėjimo srityje.
- (6) Elektroninės euro banknotų kopijos turėtų būti laikomos teisėtomis tik tuo atveju, kai jų kūrėjas naudoja pakankamas technines priemones, kurios neleidžia atspausdinti euro banknotų taip, kad visuomenė galėtų supainioti atspausdintus euro banknotus su tikraisiais.
- (7) Teisė imtis euro banknotų, kaip mokėjimo priemonių, vientisumo apsaugos priemonių apima įgaliojimus priimti bendrą tvarką, pagal kurią NCB yra pasirengę keisti sugadintus ar apgadintus euro banknotus. Pagal šią tvarką tam tikros euro banknotų, kuriuos pateikus keitimui NCB turėtų sulaikyti, kategorijos yra nurodytos.
- (8) Tikro euro banknoto, kurį reikia pateikti siekiant įgyti teisę pakeisti valiutą, daliai taikomi minimalūs matmenų reikalavimai. Šie matmenys turėtų būti išreikšti tikrojo euro banknoto paviršiaus ploto iki jo sugadinimo ar apgadavimo procentine dalimi, kad matmenys neišsikraipytų, pavyzdžiui, tais atvejais, kai euro banknotas sugadinamas ar apgadinas jam susitraukiant.
- (9) Siekiant paskatinti profesionalius banknotų tvarkytojus tinkamai naudotis prietaisais, saugančiais nuo vagysčių, tikslinga, jiems prašant NCB pakeisti euro banknotus, kurie buvo sugadinti ar apgadinti naudojant minėtus prietaisus, NCB imti iš banknotų tvarkytojų mokesčių, kompensuojantį tyrimo, atlikto dėl šių euro banknotų keitimo, išlaidas.

⁽¹⁾ OL L 139, 1998 5 11, p. 1.

- (10) Šis mokestis neimamas, kai sugadinama ar apgadinama dėl pasikėsimo įvykdyti ar įvykdyto apiplėšimo arba vagystės ir, siekiant išvengti nereikšmingų mokesčių, imamas tik tuo atveju, jei keisti pateikiamas minimalus sugadintų ar apgadintų euro banknotų kiekis.
- (11) Jeigu didelis euro banknotų kiekis buvo apgadintas ar sugadintas naudojant prietaisus, saugančius nuo vagystės, banknotai turėtų būti pateikiami keisti komplektais, kuriuos sudaro minimalus euro banknotų skaičius.
- (12) ECB išimtinė teisė duoti leidimą Bendrijoje išleisti euro banknotus apima įgaliojimus išimti euro banknotus iš apyvartos ir nustatyti bendrą tvarką, pagal kurią ECB ir NCB šį išėmimą gali atlikti.
- (13) Siekiant aiškumo ir teisinio tikrumo, tikslinga kodifikuoti 2001 m. rugpjūčio 30 d. Sprendimą ECB/2001/7 dėl euro banknotų nominalų, specifikacijų, atkūrimo, keitimo ir išėmimo iš apyvartos ⁽¹⁾, pakeistą Sprendimu ECB/2001/14 ⁽²⁾, ir padaryti ECB ir NCB uždavinius dėl euro banknotų atkūrimo, keitimo ir išėmimo iš apyvartos skaidresnius,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Nominalai ir specifikacijos

1. Pirmą euro banknotų seriją sudaro septyni nominalai nuo penkių iki penkių šimtų eurų, kuriuose vaizduojama tema „Europos amžiai ir stiliai“ ir kurių pagrindinės specifikacijos yra tokios:

Nominali vertė (EUR)	Matmenys	Vyraujanti spalva	Dizainas
5	120 × 62 mm	Pilka	Klasikinis
10	127 × 67 mm	Raudona	Romaniškasis
20	133 × 72 mm	Mėlyna	Gotikos
50	140 × 77 mm	Oranžinė	Renesanso
100	147 × 82 mm	Žalia	Baroko ir rokoko
200	153 × 82 mm	Geltonai ruda	Geležies ir stiklo architektūra
500	160 × 82 mm	Purpurinė	Modernioji XX amžiaus architektūra

⁽¹⁾ OL L 233, 2001 8 31, p. 55.

⁽²⁾ OL L 5, 2002 1 9, p. 26.

2. Septynių šios euro banknotų serijos nominalų pirmojoje pusėje (recto) vaizduojami vartai ir langai, o antrojoje pusėje (verso) — tiltai. Visiems septyniems nominalams būdingi skirtingi pirmiau nurodyti Europos meno laikotarpiai. Kiti atvaizdą sudarantys elementai yra šie: Europos Sąjungos simbolis; valiutos pavadinimas lotyniškosios ir graikų abėcėlės raidėmis; Europos centrinio banko inicialai visomis oficialiosiomis kalbomis; © simbolis, nurodantis, kad autorių teisės priklauso ECB, ir ECB pirmininko parašas.

2 straipsnis

Euro banknotų atkūrimo taisyklės

1. „Kopija“ — tai bet koks materialus ar nematerialus atvaizdas, kuriame naudojamas visas 1 straipsnyje nurodytas euro banknotas ar jo dalis, arba jo individualaus atvaizdo elementų dalys, pavyzdžiui, *inter alia*, spalva, matmenys, raidės ar simboliai, kurių atvaizdas gali būti panašus į euro banknotą ar suteikti bendrą euro banknoto įspūdį, nepaisant to:

- koks paveikslas dydis; arba
- kokia medžiaga (medžiagos) arba technika (technikos), buvo naudojama (naudojamos) jį gaminant; arba
- kokių ne banknoto kilmės elementų ar iliustracijų buvo pridėta prie atvaizdo; arba
- ar euro banknoto atvaizdas, pavyzdžiui, raidės ar simboliai, buvo pakeisti.

2. Kopijos, kurias visuomenė gali supainioti su tikraisiais euro banknotais, yra laikomos neteisėtomis.

3. Kopijos, kurios atitinka šiuos kriterijus, laikomos teisėtomis, nes nėra rizikos, kad visuomenė gali jas supainioti su tikraisiais euro banknotais:

- 1 straipsnyje nurodyto euro banknoto vienos kopijos su sąlyga, kad 1 straipsnyje nurodyto atitinkamo banknoto kopijos dydis sudaro ne mažiau kaip 125 % ir ilgio, ir pločio arba ne daugiau kaip 75 % ir ilgio, ir pločio; arba
- 1 straipsnyje nurodyto euro banknoto dvipusės kopijos su sąlyga, kad 1 straipsnyje nurodyto atitinkamo banknoto kopijos dydis sudaro ne mažiau kaip 200 % ir ilgio, ir pločio arba ne daugiau kaip 50 % ir ilgio, ir pločio; arba
- 1 straipsnyje nurodyto euro banknoto atvaizdo atskirų elementų kopijos su sąlyga, kad toks atvaizdo elementas nėra vaizduojamas panašiam į banknotą fone; arba
- vienpusės kopijos, vaizduojančios euro banknoto pirmąją arba antrąją pusę su sąlyga, kad ši dalis yra mažesnė nei vienas trečdalis 1 straipsnyje nurodyto euro banknoto tikrosios pirmosios arba antrosios pusės dalies; arba

- e) kopijos padarytos iš medžiagos, kuri aiškiai skiriasi nuo popieriaus, ir kuri aiškiai atrodo skirtingai negu banknotams kurti naudojama medžiaga; arba
- f) nematerialios kopijos, padarytos elektroniškai prieinamos tinklalapiuose perduodant laidais ar bevielio ryšio arba kitomis priemonėmis ir kurios sudaro galimybę visuomenės nariams prieiti prie nematerialių kopijų individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku su sąlyga, kad:
- žodis SPECIMEN atspausdintas įstrižai kopijos Arial šriftu arba šriftu, panašiu į Arial. Žodžio SPECIMEN ilgis yra ne mažiau kaip 75 % kopijos ilgio, aukštis — ne mažiau kaip 15 % kopijos pločio, yra neskaidrios (nepermatomos) spalvos, kontrastuojančios su 1 straipsnyje nurodyto atitinkamo euro banknoto vyraujančia spalva; ir
  - elektroninės kopijos skiriamoji geba esant tikram jos dydžiui neviršija 72 dpi.
4. Gavę rašytinį prašymą, ECB ir NCB patvirtina, kad kopijos, neatitinkančios 3 dalyje nustatytų kriterijų taip, kad visuomenė negalėtų jų supainioti su tikruoju 1 straipsnyje nurodytu banknotu, yra taip pat teisėtos. Kai kopijos yra pagamintos tik vienoje dalyvaujančioje valstybėje narėje, pirmiau nurodyti prašymai adresuojami šios valstybės narės NCB. Visais kitais atvejais tokie prašymai adresuojami ECB.

5. euro banknotų atkūrimo taisyklės taip pat taikomos euro banknotams, kurie buvo pašalinti iš apyvartos arba pagal šį sprendimą prarado teisėtos mokėjimo priemonės statusą.

3 straipsnis

Sugadintų ar apgadintų banknotų keitimas

1. NCB, pateikęs prašymą ir pagal 2 dalyje nustatytas sąlygas, keičia sugadintus ar apgadintus tikrus teisėtos mokėjimo priemonės — euro — banknotus tokiais atvejais:

- a) jei pateikiama daugiau kaip 50 % banknoto arba
  - b) jei pateikiama mažiau kaip 50 % banknoto ir jei pareiškėjas įrodo, kad trūkstamos dalys sunaikintos.
2. Keičiant sugadintus ar apgadintus teisėtos mokėjimo priemonės — euro — banknotus, kartu su 1 dalimi taikomos šios papildomos sąlygos:
- a) kai abejojama dėl pareiškėjo euro banknotų juridinės nuosavybės teisės arba jų tikrumo: pareiškėjas pateikia tapatumo duomenis;
  - b) kai pateikiami euro banknotai yra sutepti rašalu, suteršti ar įmirkyti: pareiškėjas pateikia rašytinį paaiškinimą dėl dėmės, suteršimo ar įmirkyimo rūšies;

c) kai euro banknotai buvo išblukinti aktyvuotais prietaisais, saugančiais nuo vagystės, ir juos pateikė profesionalūs banknotų tvarkytojai, kaip nurodyta 2001 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento Nr. 1338/2001, nustatančio priemonės, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo ⁽¹⁾, 6 straipsnio 1 dalyje, profesionalūs banknotų tvarkytojai pateikia rašytinį pareiškimą dėl priežasties ir neutralizavimo kilmės;

d) kai naudojant prietaisus, saugančius nuo vagystės, buvo apgadintas ar sugadintas didelis euro banknotų kiekis, jis pateikiamas 100 euro banknotų komplektais, jeigu pateikiamų euro banknotų sumos pakanka tokiems komplektams suformuoti.

3. Nepaisant to, kas išdėstyta pirmiau:

- a) kai NCB turi žinių arba pagrįstai mano, kad euro banknotai buvo tyčia apgadinti ar sugadinti, siekdami sukliudyti grąžinti tokius euro banknotus į apyvartą arba sukliudyti pareiškėjui pateikti keisti juos kitam NCB, jie atsisako keisti euro banknotus ir juos sulaiko. Tačiau NCB keičia apgadintus ar sugadintus euro banknotus, jeigu jie turi žinių arba pagrįstai mano, kad pareiškėjai yra *bona fide*, arba jeigu pareiškėjai gali įrodyti, kad jie yra *bona fide*. euro banknotai, kurie yra apgadinti arba sugadinti nežymiai, pavyzdžiui, kai ant jų yra užrašytos trumpos pastabos, skaičiai ar trumpi sakiniai, iš principo nebus laikomi tyčia apgadintais ar sugadintais euro banknotais; ir
- b) kai NCB turi žinių arba pagrįstai mano, kad buvo įvykdytas baudžiamasis nusikaltimas, jie atsisako keisti apgadintus ar sugadintus euro banknotus ir juos sulaiko po patvirtinimo apie jų gavimą, kaip įrodymą, kuris bus pateikiamas kompetentingoms institucijoms pradėti arba paremti vykstantį baudžiamąjį tyrimą. Jeigu kompetentingų institucijų nėra nuspręsta kitaip, euro banknotai grąžinami pareiškėjui tyrimo pabaigoje, ir tada jie gali būti keičiami.

4 straipsnis

Mokesčio už sugadintų ar apgadintų euro banknotų pakeitimą nustatymas

1. NCB ima mokesť iš profesionalių banknotų tvarkytojų, kai šie, vadovaudamiesi 3 straipsniu, prašo NCB pakeisti teisėtą mokėjimo priemonę — euro banknotus, kurie buvo sugadinti ar apgadinti naudojant prietaisus, saugančius nuo vagystės.

2. Mokestis yra 10 euro centų už sugadintą ar apgadintą euro banknotą.

3. Mokestis imamas tik jeigu keičiama bent 100 sugadintų ar apgadintų euro banknotų. Mokestis imamas už visus keičiamus euro banknotus.

⁽¹⁾ OL L 181, 2001 7 4, p. 6.

4. Mokestis neimamas, kai euro banknotai buvo sugadinti ar apgadinti pasikėsinant įvykdyti ar įvykdžius apiplėšimą ar vagystę.

5 straipsnis

euro banknotų išėmimas iš apyvartos

euro banknoto tipo ar serijos išėmimą iš apyvartos reglamentuoja Valdančiosios tarybos sprendimas, kuris kaip bendroji informacija skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir kitose visuomenės informavimo priemonėse. Šis sprendimas būtina turi apimti tokius dalykus:

- iš apyvartos išimamo euro banknoto tipas ar serija; ir
- keitimo laikotarpio trukmė; ir
- data, kada šis euro banknoto tipas ar serija praras teisėtos mokėjimo priemonės statusą; ir

— kaip elgiamasi su euro banknotais, pateiktais pasibaigus išėmimo iš apyvartos laikotarpiui ir/ar jiems praradus teisėtos mokėjimo priemonės statusą.

6 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Sprendimai ECB/2001/7 ir ECB/2001/14 panaikinami.
2. Nuorodos į Sprendimus ECB/1998/6 ⁽¹⁾, ECB/1999/2 ⁽²⁾, ECB/2001/7 ir ECB/2001/14 laikomos nuorodomis į šį sprendimą.
3. Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Frankfurte prie Maino, 2003 m. kovo 20 d.

ECB Valdančiosios tarybos vardu
Willem F. DUISENBERG

⁽¹⁾ 1998 m. liepos 7 d. Sprendimas ECB/1998/6 dėl euro banknotų nominalų, specifikacijų, atkūrimo, keitimo ir išėmimo iš apyvartos, OL L 8, 1999 1 14, p. 36.

⁽²⁾ 1999 m. rugpjūčio 26 d. Sprendimas ECB/1999/2, iš dalies pakeičiantis 1998 m. liepos 7 d. Sprendimą ECB/1998/6 dėl euro banknotų nominalų, specifikacijų, atkūrimo, keitimo ir išėmimo iš apyvartos, OL L 258, 1999 10 5, p. 29.